

DIRVA

Nr. 131

Lapkritis-Nov. 13, 1961

Lietuvos nacionalinio
M. Mažvydo biblioteka Cleveland, Ohio

LIETUVOJE DUODAMA NUOSTABI GARANTIJA, KURI ČIA TIK JUOKĄ SUKELIA

Vilniškė "Komjaunimo Tiesa" lapkričio 1 dieną paskelbė "didžią naujieną", liudijančią, koks darbas atlikimo lygis vyrauja bolševikiškai tvarkomoje statyboje. Būtent, statytojai pradėjo išdavinėti namų "savininkams" (įstaigoms ar institucijoms, kurios namus valdys, tai yra, naudos savo reikalams ar nuomos gyventojams) savotiškus "garantijos pasus". Štai kas tokiam "pase" sakoma:

"Miesto statybos -- remonto valdyba garantuoja metams gerą centrinio šildymo ir karšto vandens sistemos darbą teisingai ją eksploatuojant namams Eidukovičiaus gatvėje Nr. 20, 22, 24 ir 26." Pasirašo vyr. inžinierius, darbų vykdytojas ir "komunistinio darbo" brigados brigadininkas.

"Komunistinio darbo" brigados yra tokios darbininkų grupės, kurios skelbiasi esančios pasiryžusios atlikti darbą itin gerai, greit ir ekonomiškai. Visi grupės darbininkai tokioj brigadoj turi patys stengtis, kad pasiryžimas būtų įvykdytas. Vadinasi, stengiasi gerai dirbti patys, ne dėl kontrolės grėsmės. Grupė, kuri susilaukia pripažinimo, kad

ji tokį pasiryžimą gerai vykdo, įgyja "komunistinio darbo" brigados vardą. Taigi, jei darbas atliktas "komunistinio darbo" brigados, tai tas turi reikšti, kad darbas atliktas pavyzdinčiai.

Minėtasis "garantijos pasas", pasirašytas "komunistinio darbo" brigados vadovo, rodo, kad čia kalbama ne apie vidutiniškai, o apie pavyzdinčiai atliktą centrinio šildymo ir šilto vandens tiekimo sistemos įrengimą. Tačiau, kad toks įrenginys gerai veiks (aišku, tik taisyklingai jį naudojant), užtikrinamas duodamas vieneriems metams.

Paprastai, toks dalykas, kaip centrinio šildymo sistema, jei įrengta normaliai, tai yra, tinkamai, turi gerai veikti daug metų, naudojant ją taisyklingai, tinkamai prižiūrint: veikia dešimtmėčius, jei neįvyksta kokio sužalojimo iš šalies. Jei Vilniuje pavyzdinčiai įrengtos centrinio šildymo sistemos geras veikimas užtikrinamas tik vieneriems metams, tai lieka tik nežaukiai spėlioti, kiek laiko gerai veikia (ir iš viso, ar veikia) įprastiniu "gerumo" lygiu įtaisytas šildymas.

ir tik vienas komjaunimo rajono komitetas, o kokia didelė nauja neramių širdžių kartos pamaina įsijungia visoje mūsų respublikoje, kiek daug jaunuolių gavo rausvus bilietus visoje mūsų didžiulėje šalyje!

Tas pranešimas liudija, kad Lietuvoje, kaip ir visoje "didžiulėje šalyje" (t.y., imperijoje) vyksta sustiprinta ir skubi jaunimo į "komsomolą" įrašymo banga. Pranešime, žinome, yra daugiau dirbtinio, paskatinimo tikslo entuziastiškai dažyto vaizdavimo, negu informacijos. Tai rodo ir toks stilistinis "vaizdin-gumas", kaip posakyje "čeža standūs kortelių lapai": jei kortelės standžios, tai nečeža, o jei čeža, tai tos kortelės ne standžios, o tik ploni aplamdyto popierio lapukai.

Paskubinta jaunuolių į komjaunimo narius verbavimo banga greičiausiai nėra atsitiktinė. Ji gali būti susijusi su užsimojimu sūsti jaunimą į Chruščiovo užsimotas naujas statybas bei kasyklas "taigoje, kalnuose, dykumose". Tiesa, buvimas ar nebuvimas oficialiu "komsomolo" nariu nuo tokio išsiuntimo neapsaugo, nes ten "priima savanoriais" vienokius ir kitokius. Daugelis pareiškimų (prašymų) priimti į "komsomolą" greičiau liudija prašytojų viltį kaip nors įsikibti vietoje. Dažnas prašytojas pareiškime nurodo, kur ir ką jisai dirbė, ir kažkodėl labai rūpestingai pabrėžia, kad jis nori "dar uoliau" ar "dar geriau" tą darbą dirbti (o su "komsomolco" bilietu tai "geriau seksis"). Kitas klausimas, kaip tokius pažadus išsiaiškinti vadovai. Daugeliu atvejų iš jų pasigirsta paaiškinimai, kad "komunizmas" statyti geriausiai tinka ten, kur partija šaukia... (LNA)

SUSTIPRINTAS KOMJAUNIMO ORGANIZAVIMAS LIETUVOJE

Lapkričio 1 dienos "Komjaunimo Tiesa" džiūgauja, kad "Komjaunimo rajonų komitetas plaukia didžiulę srovę pareiškimų, įskaitant sektoriuose čeža standūs tik ką užpildytų kortelių lapai. O rajono komitetų durys vis dar neužsiveria ir neužsiveria. Nuo TSKP XXII suvažiavimo pradžios tik komjaunimo Vilniaus miesto Stalino rajono komiteto biuras į komjaunuolių eiles priėmė daugiau kaip 500 vaikinių ir merginų. Taip, tai tik per keletą dienų

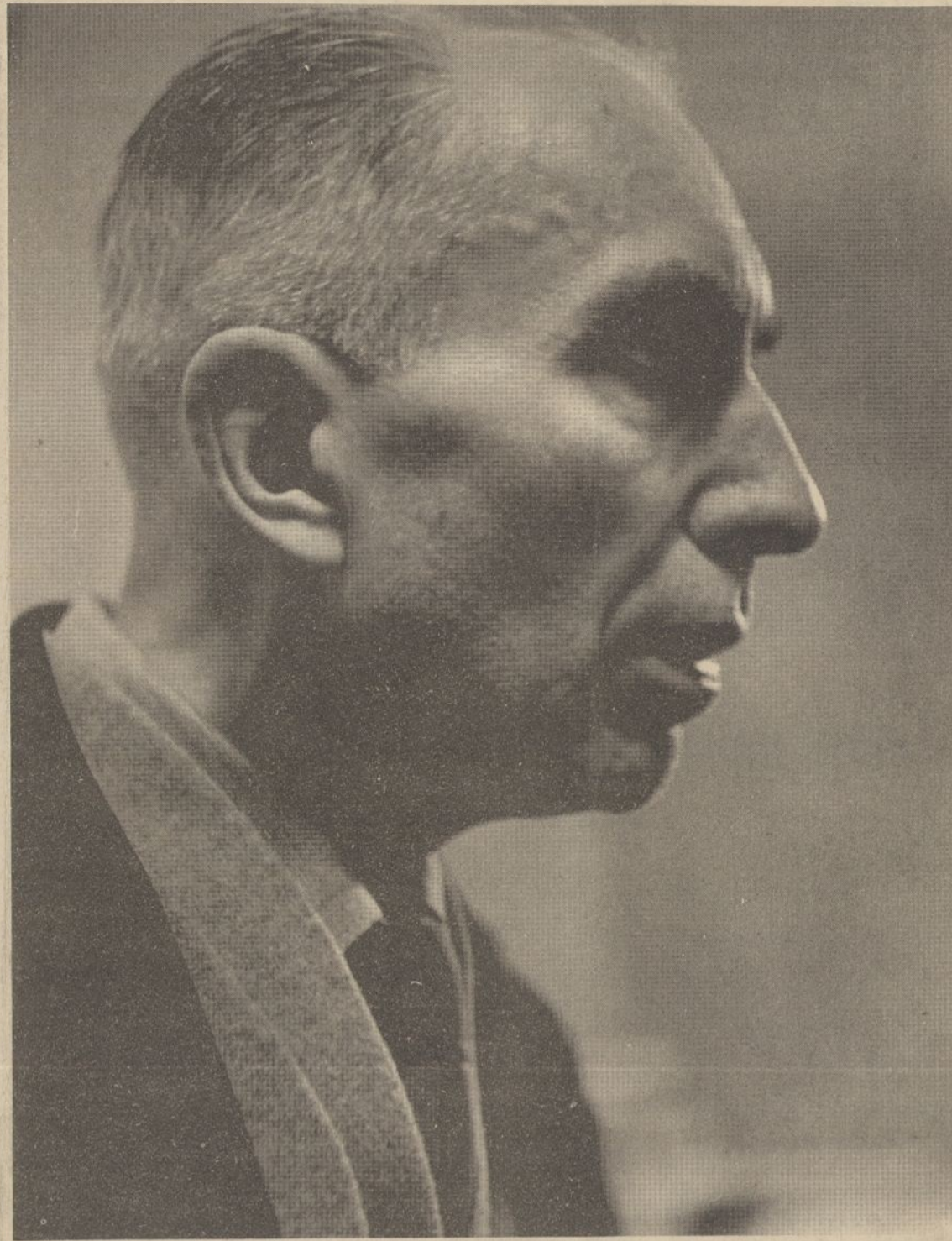
EISENHOWERIO IR TRUMANO SUSITIKIMAS VISIEMS PADARĖ GERĄ ĮSPŪDĮ

Tarp buvusių JAV prezidentų -- Eisenhowerio ir Trumano nuo 1953 metų buvo labai šalti santykiai. Tie šalti santykiai atsirado nuo pat inauguracijos dienos, kada naujasis prezidentas Eisenhoweris nepajuto jokio šiltesnio įvesdinimo į Baltuosius Rūmus, kokį jis surengė savo dabartiniam prezidentui Kennedy.

Paskutiniu metu jau buvo net per daug pradėta kalbėti, kad Baltųjų Rūmų ožiški pavyzdžiai labai blogai veikia ne tik JAV, bet ir į kitų kraštų gyventojus. Ir štai, tų kalbų beveik aukščiausiam momente, kada pradėta aiškinti, kad prezidentas Ken-

tedy nusisuka nuo Eisenhowerio ir pasuka buvusio prezidento Trumano draugystėn, įvyksta staigmena.

Toji staigmena -- Eisenhowerio atsilankymas į Trumano knygyną, kur sukrauti visi Baltųjų Rūmų prisiminimų dokumentai, draugiškas pašnekesys su jį sutikusių Trumano, visiems JAV gyventojams padarė labai gerą įspūdį. Ir ne tik JAV, nes pirmi kitų kraštų laikraštininkų pasisakymai buvo, kad kai diktatoriškuose kraštuose vieni vadai stengiasi kitus suėsti, tai aukštos demokratijos kraštuose tokio pat rango vadai moka skirtumus draugiškai išlyginti, tuo visiems



Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija, praėjusį šeštadienį, lapkričio 11 d., Clevelande įvykusiame dešimtmėčio suvažiavime šiemetinę tūkstanties dolerių premiją paskyrė Jūratės ir Kastyčio operos kūrėjui muzikui K. V. Banaičiui. Tai jau penktoji iš eilės Ohio Lietuvių gydytojų tūkstantinė, skirta lietuvių kultūriniais reikalams.

Vyt. Maželio nuotrauka

SOVIETŲ SĄJUNGOJE VALDANČIOJI IR VIDURINIOJI KLASĖ (Dirvos specialaus korespondento Paryžiuje)

Carinėje Rusijoje buvo palanki dirva komunizmui ne vien politiniu požiūriu, bet ir santvarkos. Tik prisiminkime: Rusijoje buvo įsigyvenusi pažiūra, kad dauguma žemės priklauso valstybei, biurokratizmas yra visagalys,

Carinėje Rusijoje buvo palanki dirva komunizmui ne vien politiniu požiūriu, bet ir santvarkos. Tik prisiminkime: Rusijoje buvo įsigyvenusi pažiūra, kad dauguma žemės priklauso valstybei, biurokratizmas yra visagalys,

Carinėje Rusijoje buvo palanki dirva komunizmui ne vien politiniu požiūriu, bet ir santvarkos. Tik prisiminkime: Rusijoje buvo įsigyvenusi pažiūra, kad dauguma žemės priklauso valstybei, biurokratizmas yra visagalys,

savo gyventojams gražų pavyzdį duoti.

* MOLOTOVAS, buvęs Sovietų Sąjungos ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris, šiuo metu buvęs Austrijoje kaip International Atomic Energy Agency atstovas taikos projektui, išvažiavo į Maskvą. Kaip žinia, jis pašalintas iš partijos ir manoma, kad išvažiavo ne savo noru. Oficialaus jo atleidimo dar nėra, bet atrodo, kad Molotovo ateities politinio ar diplomatinio darbo dienos suskaičytos. Jis yra toj pačioj kategorijoj, kaip Stalinas, Malenkovas, Vorosilovas ir kiti buvę Chruščiovo draugai.

* STALINGRADAS -- Antrajam pasauliniam kare pagarsėjęs dideliais mūšiais ir vokiečių armijų sunaikinimu miestas, griauiant Stalino paminklus, taip pat pakeičia savo pavadinimą į Volggradą.

caras toli, o Dievas aukštai. Sąvoka valdininko, kaip piliečių tarnautojo, buvo nežinoma. Valdininkas tai viešpats, reikalaujantis, baudžiantis, įsakantis.

Carinės biurokratijos tarnautojai buvo revoliucijos sunaikinti, bet biurokratija liko kaip buvusi ir gyvenime ir piliečių samprotavime. Partija panaudojo anų laikų liekaną ir sukūrė naujas piliečių klases -- luomus. Rusai, tiek caro, tiek Stalino, tiek Chruščiovo valdomi, visada tik savo krašto aukšta paskirtimi. Girdi, jie išgelbės žmoniją, Ru-

sija parodys kelią į puikią ateitį. Jie turi nusteibinti pasaulį savo galybe ir jam vadovauti. Tokie ir panašūs jausmai yra giliai įaugę į rusų širdis.

Komunistinė doktrina kartą buvo paskelbta ir jos koks nors kritiškas vertinimas buvo mirtina nuodėmė, vadinama revizionizmu. Pasaulio bei pasaulėžiūros keitimasis yra priimtinas tik tada, jei jis jau buvo doktrinos numatytas (Rusijoj sakoma: "Sov. S-goje ateitis yra žinoma, keičiasi tik praeitis").

(Nukelta 1 2 psl.)

1962 METAI YRA MAIRONIO METAI

Maironis -- didžiojo tautos dainiaus ir atgimimo pranašo šimtmetį (gimęs 1862 m. spalio mėn. 21 d.) visa Pasaulio Lietuvių Bendruomenė privalo tinkamai paminėti. Šį didvyrį pagerbdami, drauge stiprinsime mūsų tautinę gyvybę ir kultūrinį sąmoningumą. Tegū suteiktų šita sukaktis mums kuo daugiau atgimimo, tegu gyviau mus visus pajudintų. Mums gi šiandien taip stinga idealizmo, entuziazmo ir pasitikėjimo savimi.

Tuo tikslu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba visu brolišku nuosirdumu kreipiasi į visų kraštų, apygardų bei apylinkių valdybas ir kiekvieną lietuvių bei lietuvių:

- Tegū 1962 metai bus MAIRONIO METAIS.
- 1962 (Maironio) metais visoje Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje turi sukilti jubiliejinė nuotaika ir akcija.
- Visuose kraštuose -- tai yra kiekvienoje apygardoje ir apylinkėje -- nedelsdami tuoj pradėkime intensyviai ruoštis dideliems ir, kiek beįsagalint, įspūdingesniems Maironio minėjimams. (Akademija, Maironio dainų koncertas, pas'aita, deklamacijos, jo dramos pastatymas ar inscenizacija ir t.t.).
- Kiekvienas laikykime savo pareigą uoliai talkininkauti bei dalyvauti ruošiamuose Maironio minėjimuose.
- Maironio metais įsigykime ir pakartotinai išiskaitykime jo raštus: ypač "Pavasario balsus" ir "Jaunąją Lietuvą".

Brangios mūsų tautos, mylimos tėvynės bei nelaimės akivaizdoje būtinai ir prideramu būdu paminėkime Maironio 100 metų sukaktį! Testiprina vėl Maironis lietuvių viltį ir tikėjimą į tėvynės aušrą bei naują pavasarį. Tešviečia mums Maironio dvasies bei kūrybos heroika, idealizmas ir tėvynės bei laisvės meilė.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

SPYRIAI Į UŽPAKALĮ

Grubūs muzikai, susėdę į aukščiausią Maskvos valdžią, ir toliau vienas kitam spardo į užpakalį. Vakar partijos garbinti ir į padanges kelti vadai, šiandien jau nužemintieji. Dar daug kas tebegirdi šauksmus: Tegyvuoja tautų mokytojas Stalinas! Tegyvuoja Vorosilovas! O šiandien, smūgiu į lavono užpakalį Stalinas išmestas iš mauzoliejaus, o Vorosilovas iš revoliucijos šventės vadų tribūnos...

Iš tų spyrių į užpakalį, vargu komunistų partija susikraus didesnę kapitalą. Bet, kada visas gyvenimas panertas ant durtuvo, negi tai svarbu.

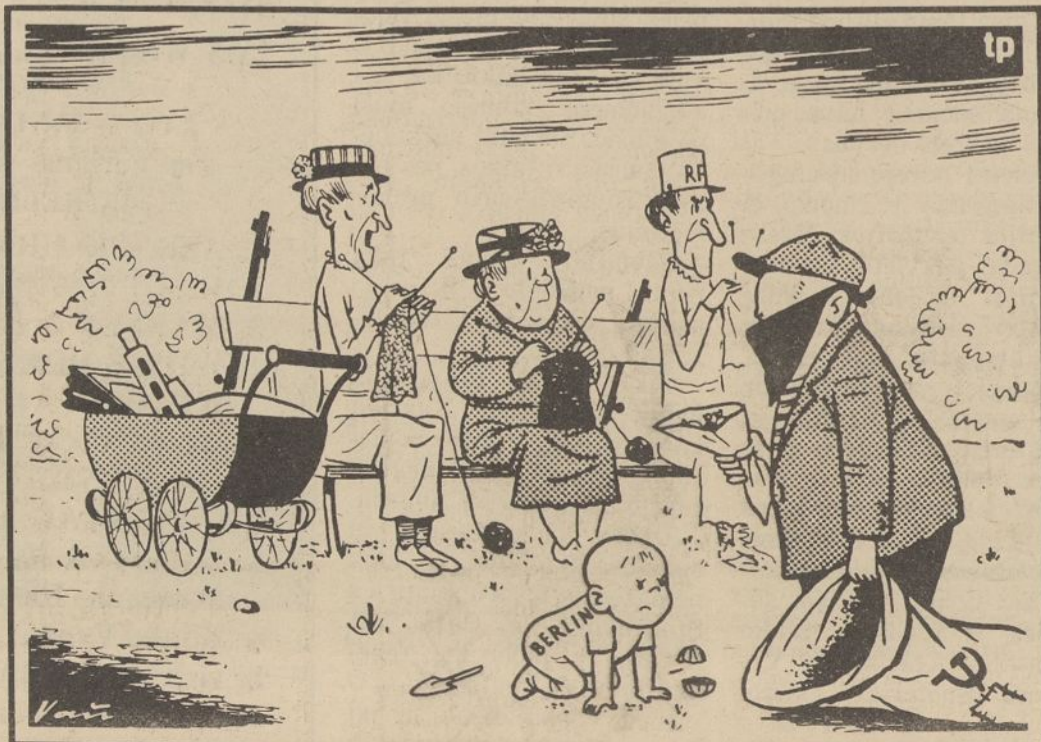
Kai kas manė, kad Chruščiovas, kada batų daugė Jungtinių Tautų stalus, nuo jo visi nusisuko, o grįžus į Maskvą, bus pažemintas. Juk dauguma tada galvojo, kad tokiu elgesiu pažeminta visa Maskvos didybė ir raudonoji garbė.

O išėjo kitaip. Net vakariečių spaudoj gali rasti žinių, kad su Chruščiovu galima kalbėtis ir susikalbėti. Chruščiovas esąs muzikas, bet geros širdies.

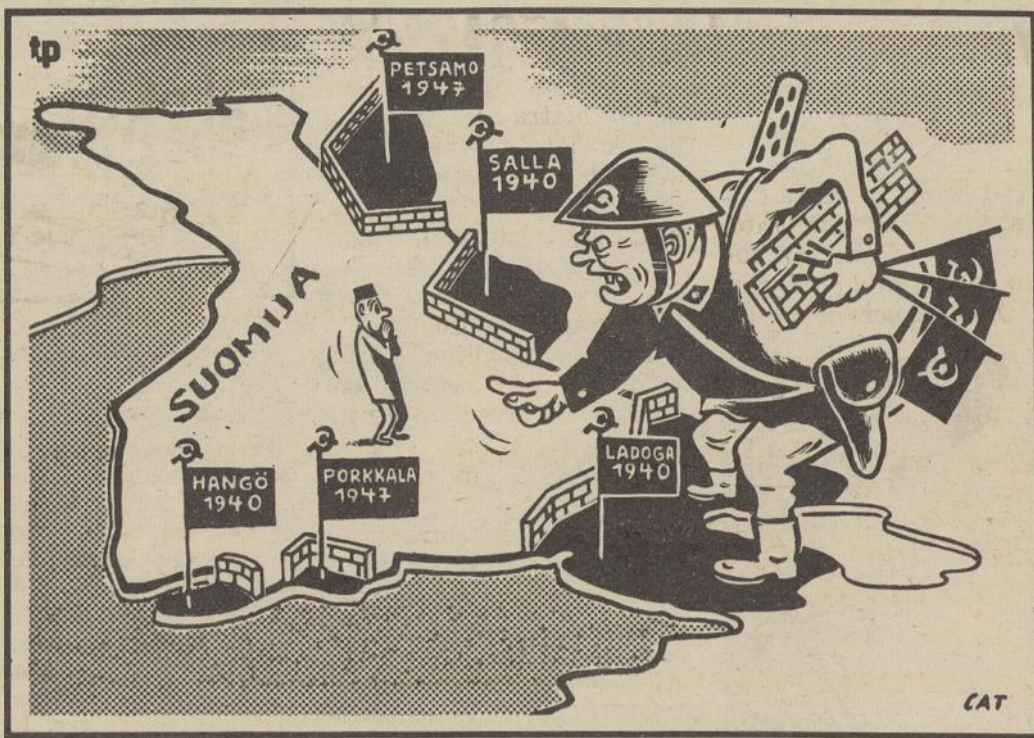
Skaitai tokius samprotavimus ir galvoji: ar kartais vakariečiai politikai ir diplomatai, bendraudami su tokiais grubliais muzikais, patys tokius netampa? Galvoji, ar kartais komunizmas nedaro įtakos ir į žmonių bendravimo papročius?

Panašių spyrių į užpakalį gali pasiskaityti ir mūsų spaudoje. Štai Naujienose Dr. Pijus Grigaitis iš visos jėgos jau kelintą kartą spiria VLIKo pirmininkui Dr. A. Trimakui. Ir taip pat spiria iš noro išlaikyti tik savo valdžios autoritetą.

Nežinau, ar tuos Dr. Pijaus Grigaičio spyrius galima lyginti Chruščiovo spyriams. Bet tokių spyrių motyvai kažkaip labai panašūs.



-- Man atrodo, kad jis netiki mūsų pasiryžimu neleisti pagrobti...



-- Vakarai tau iš naujo grasiina!..

AR IR DABAR NIEKAS SUOMIJAI NEPADĖS?

Suomijos prezidentas Kekkonen, rodydamas savo šaltą kraują ir plieninius nervus, Amerikoje išbuvo numatyta laiką ir neskubėdamas atliko visą kelionės programą. Grįžęs į Helsinkį priėmė ministrų pirmininką Martti Miettunen ir užsienio reikalų ministrą Antti Karjalainen, kad pasiiformuotų apie padėties išsivystimą, ryšium su sovietų įteikta nota.

LAIŠKAS IŠ PARYŽIAUS

Pagal Suomijos konstituciją, užsienio politika priklauso nuo Respublikos prezidento ir užs. reikalų ministro. Todėl abu ministrai, prieš eidami pas prezidentą, jau buvo pasitarę su visais partijų lyderiais. Praėjusį penktadienį užsienio reikalų ministras jau buvo Maskvoje.

Visa tai kiek primena sovietų 1939 m. spalio mėnesio prašymą, kad Suomija atsiųstu delegaciją diskutuoti "konkrečius politinius klausimus". Tų pat metų lapkričio 13 d. pasitarimas nutruko ir 30 d. raudonoji armija užpuolė Suomiją. Karas tęsėsi 3 mėn. ir 10 dienų.

Po 22 metų istorija kartojasi. Rusai vėl kviečia suomius vesti naujas derybas. Atrodo, kad verta prisiminti tuos, ne taip jau senus įvykius, iš to 1939 metų žiemos karo, kada suomiai gynėsi, kaip graikų Leonidas ties Termo piliemis.

Tuo laiku Suomija vedė savotišką persidraudimo politiką. Ji norėjo turėti vokiečių garantiją prieš sovietus, bet nepripažino nacių režimo, bijodami jo ekspansijos. Tada suomiai manė, kad gaudinimas sudaryti sąjungą su vokiečiais, privers rusus ramiai laikytis.

Suomiai visada svajojo sudaryti sąjungą su švedais, bet tie bijojo, kad tai nepakenktų jų neutralumui. Jie atsisakė bendrai ginti net Atlantų strateginio pobūdžio salas. O pagaliau Vakarų demokratijos buvo toli, bet gal ir dabar neartčiau yra?



Suomių užs. reik. ministeris Ahti K. Karjalainen besilankąs Maskvoje.

Visoms tomis viltims tada mirtiną smūgį sudavė Molotovo-Ribbentropo paktas. Ir tada suomiai buvo priversti priimti derybas.

Sovietai norėjo apsaugoti Leningradą ir, žinoma, iš Suomijos teritorijos. Maskva tada pakvietė atvykti Suomijos užsienio reikalų ministrą Erkkö. Maskvai buvo atsakyta, kad jis negali aplėsti vyriausybės ir

Molotovas tada pareikalavo savitarpio pagalbos sutarties, o Stalinas Hanko pusiasalio. Arktikos ir Vakarinės Suomijos krašto. Pareikalavo perkelti savo rubežius iki Karelijos sąsmaukos ir sunaikinti ten

Jų nuotykiškai nesibaigė... (3)

VON BRAUN DIRBA PRIE NAUJO PROJEKTO

Amerikiečių 44-tos divizijos kareivis Fred Schneiker pamatė atvažiuojant dviračiu vokiečių. Kadangi dar tik 3 dienos praėjo po paliaubų pasirašymo tai dėl atsargumo užsitaisė savo šautuvą. Vokietis galėjo turėti nedaugiau dvidešimt penkerių metų amžiaus.

--Aš esu siunčiamas šimto dvidešimties vokiečių mokslininkų, kurie yra pasislėpę. Jie nori pasiduoti. Ar jūs galite ką padaryti?

Fred Schneiker netikėjo ausimis. Bet tai buvo geras karys ir jis tuojau apie įvykį pranešė leitenantui, o tas telefonavo kuopos vadui. Per keletą minučių, esant geram amerikiečių ryšiumi, vyriausiojo štabo žvalgybos skyrius buvo įspėtas ir kitą dieną paprašė vokiečių mokslininkus nusileisti iš kalnų.

Dvidešimt automobilių, lydimų ginkluotų jėpų sustojo nedideliame Austrijos miestelyje Reutte, kur buvo amerikiečių rekvizuotas viešbutis. Iš pirmo automobilio ant kurio dar buvo Wehrmachto ženklai, išlipo Dornberger ir von Braun.

Amerikiečiai pasirodė mandagūs ir pasiūlė pusryčius. Paskui vakare visus juos nuvezė Garmisch-Partenkirchen, kur laukė trys amerikiečiai mokslininkai: dr. Porter iš General Electric, dr. Zwicky ir dr. Millikan iš Kalifornijos Technologijos Instituto.

Vokiečiai jiems papasakojo savo pergyvenimus, kaip jie apėjo Peenemundę ir pasiekė Alpes, laukdami kol atvyks išlaisvintojai.

Įrengtus įstiprinimus. Už tai žadėjo gabaliuką Karelijos.

Suomija jokių būdu nenorėjo priimti rusų sąlygų. Išties mėnesį tęsėsi derybos. Tuo pat laiku Suomija šaukėsi Švedijos ir Vakarų pagalbos. Bet juo ilgiau tęsėsi derybos, juo didėjo Stalino reikalavimai.

Antrą kartą važiuodama Paasikivi nusivėžė su savim finansų ministrą Tannerį, kuris rusų buvo nemėgiamas (Tanneris buvo socialistų lyderis). Derybos nutruko ir prasidėjo karas. Karo metu naujame Rytų sudarytame kabinete, Tanneris buvo užsienio reikalų ministras.

Suomijos kariuomenė tada netikėtai gerai laikė rusų kariuomenės spaudimą. Ir visų nustebimui ją mušė.

Anglų pritariai, tada prancūzai, norėdami užėti vokiečių kariuomenę ir užnugarį, Suomijai siūlė pagalbą. Bet Norvegija ir Švedija, įsikibdamos į savo neutralumą, atsisakė praleisti per savo teritorijas. Tada Tanneris, slapta nuvykęs į Stokholmą, per sovietų ambasadorių ponį Kolontai pradėjo taikos derybas. Mat, Respublikos prezidentas ir maršalas Manerheimas matė, kad viena Suomija visvien neatsilaikys prieš sovietinę masę. Suomija pageidavo sustabdyti karą dar tuo laiku, kai jos kariuomenė laimėjo mūšį po mūšio. Sovietai neskubėjo pasirašyti taikos, nes norėjo išlyginti savo pralaimėjimus.

Suomijai niekas tada rimtai nepadėjo ir ji turėjo priimti visas rusų diktuojamas sąlygas.

Tik viena Prancūzija bandė siūsti per Narviką karo pagalbą, bet vokiečiams užpuolus Norvegiją, turėjo iškraustyti į Angliją. Dabar, kada Maskva vėl spaudžia Suomiją, nė kiek nemažesnis susirūpinimas Stockholme ir Oslo. Bet Švedija ir dabar dar tebesiraiko tarp neutralumo. O vienok, vieną dieną ir jai teks patirti, ką reiškia komunizmas.

Vakare amerikiečiai mokslininkai pasikvietė vokiečius pas save į svečius ir tarp jų užsimezgė mokslinė draugystė.

Tuo pačiu metu už 1,000 km Rokosovskio vienas batalionas persikėlė plaustu į Peenemundės salą. Per dvi valandas, neiššovę nė vieno šūvio, rusai užėmė salą ir vienoj aikštėj rado visai nesugadintą 12 tonų raketą. Ji

m. spalio 3. Po garso greičio, dabar mes tuštumą pasiekėme.

Jis pakėlė telefoną ir iššaukė Buffalo, norėdamas skubiai kalbėti su Bell kompanijos ieškotojimo tarnautoju Walter Dornbergeriu. Tai jam, buvusiam Peenemundės šefui, von Braun pranešė, kad Vokietijoj pasiekti rezultatai viršyti.

Pradžioj visi vokiečių mokslininkai, išskyrus von Brauną, buvo apgyvendinti Aberdeene, kur juos laukė milžiniškas darbas. Reikėjo iššifruoti ir suklasifikuoti tuos 40 tonų dokumentų, kurie buvo atgabenti iš Peenemundės. Kiekvieną dieną jų ekipa didėjo, nes vis nauji vokiečių mokslininkai atskrisdavo, pasirašę su amerikiečiais 5 metų sutartį. Von Braun buvo apgyvendintas Texase, kur mokė amerikiečius naudoti V-2.



Vokiečių mokslininkas von Braun, dabar dirbąs Amerikoje prie raketų gamybos, su žmona Marija ir dviem dukrelėmis, kurių vienai 6, kitai 9 metai.

tuojau pat buvo persiųsta į Sovietų Sąjungą ir po keturių mėnesių V-2 jau buvo bandoma prie Volgos krantų.

Bremene, prižiūrint stipriai amerikiečių sargybai ir dviem generolams, iš vagonų į laivus atsargiai buvo kraunamos ilgos dėžės. Abu generolai klausė nurodymų jauno vokiečio, kuris galėjo būti jų sūnumi. Tas vokiecis buvo Werner von Braun, o kroviniai buvo 3000 tonų išardytų V-2 kurios buvo rastos Niedersachswerfene. Šis fabrikas, nežiūrint, kad buvo užimtas amerikiečių, pagal susitarimą turėjo atitekti rusams. Bet prieš perdavimą, amerikiečiai von Braun nurodymu, paėmė viską, kas buvo naudinga. Ir kai rusai inžinieriai atvyko, ten nebuvo jokio raketos pėdsako.

Į laivą taip pat buvo pakrauta 40 tonų dokumentų, kuriuos vokiečiai išgelbėjo iš Peenemundės. Tai leido von Braunui nepertraukiant tęsti ieškojimus.

Von Braun žiūrėjo į tolstantį nuo krantinės laivą, kuris vežė juo svajones. Kitą dieną jis su kitais mokslininkais lėktuvais buvo pergabentas į Bostoną.

--Aukštis 250 mylių! Slėptuvėje kilo džiaugsmo uraganas. Stuhlinger, Geissler, Debus, Mrazek, Haussermann, von Braun ir dešimtis kitų užmiršo angliškus žodžius ir pradėjo rėkti vokiškai "Sieg Heil!", kaip jie darydavo Peenemundėj kada jiems pasisekdavo. Von Braun pažūrėjo į laikrodį. Buvo 3 val. 45 min.

--1949 m. vasario 24 diena yra taip pat svarbi, kaip 1942

1949 m. sausio mėn. Amerikos vyriausybė leido išduoti vokiečiams vizas. Pirmieji gavo Texase esantieji mokslininkai. Kariniais autobusais, su žmonomis ir vaikais, jie buvo išvežti į Meksiką ir vėl įvežti atgal jau su oficialiomis vizomis.

Šiandien kai kurie vokiečių mokslininkai grįžo į savo tėvynę. Bet von Braun toliau dirba prie naujų projektų, ruošdamas iššauti raketą, kurioj galėtų kebliauti trys žmonės.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 West 69 St. Marquette Parke PR 8-9259

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA Čia gėrimus pirksite tikrai pigiai! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5 ths. 4.95
 2. BISQUIT 3 star cognac 5 ths. 4.98
 3. MARTEL 3 star cognac 5 ths. 5.39
 4. WHITE HORE SCOTCH WHISKY 5 ths. 4.98
 5. Arrow Cockt. MARTINI OR MANHATEN 5 ths. 2.98
 6. CONTREAU LIQUER 5 ths. 4.75
 7. Da SILVA 10 metų Portugalų BRANDY 5 ths. 3.69
 8. Kijafa Vynas 5 ths. 1.75
- Ir virš 100 rūšių užsienio bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

DIRVA

- THE FIELD -

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Balyš Gaidžiūnas ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balyš Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Berlynas - ne šiaip sau eilinis klausimas

Kova dėl Berlyno tebeina, bet pats Berlynas po truputį prarandamas. Tiesa, tas praradimas labai palaipsniui, nevisad vienodai skausmingas. Bet nuolat slenkantis žemyn ir žemyn.

Atsimenat, buvo metas, kada po visą — rytų ir vakarų Berlyną berlyniečiai galėjo vaikščioti, darbų ieškoti ir gyventi. Bet palengva atsirado dokumentų reikalavimai. Su jais atsirado kontrolė. O dabar toji kontrolė jau atėjo iki Berlyno pertvėrimo mūro ir spigliuotų vielų tvoromis. O prie jų sargybiniai su šautuvais ir šunimis, kad pačius berlyniečius šaudytų, kurie prie tų tvorų prisitartin.

Atsimenat, kada Vakarų Berlynas kėlėsi iš karo griuvėsių, tada berlyniečiai, karo audrų kitur išvyti, grįžo atgal. Ir padėjo griuvėsius nuvalyti, naujus pastatus pastatyti, pramonę ir prekybą iš naujo suorganizuoti. Grįžo, nes tikėjo, kad Berlyne galės laisvai gyventi.

O dabar jau prieita prie to, kad patys berlyniečiai Berlyną apleidžia. Kaip vokiečių spauda praneša, kas savaitę iš Vakarų Berlyno į Vokietiją persikelia po 1700 — 2000 vokiečių. O dalis, kurių gyvenimas surištas su Berlynu, bet yra pasiturį, tie Vakarų Vokietijoje įsirengia antruosius butus. O kam juos įsirengia, manau, nereikia aiškinti.

Šie reiškiniai sako, kad prisigyventi iki pavojingos fazės, kada nebetikima, kad Berlynas bus išlaikytas. O tokiam netikėjimui pagrinda ir sudarė tas nuolatinis slinkimas pakalnė. O gal teisingiau, ne slinkimas, bet sovietų sugebėjimas po truputį varžtus taip veržti, kad patys gyventojai pradėtų bėgti.

Pati vokiečių spauda rašo, kad berlyniečių pastebimas bėgimas prasidėjo nuo paskutiniųjų Vokietijos parlamento rinkimų. Esą, Konradui Adenaueriui praradus parlamento daugumos kontrolę, gyventojai pamatė, kad buvęs pastovumas susviravęs. O kai dar prasidėjusiose koalicinės vyriausybės sudarymo derybose laisvieji demokratų pareikalavo lankstesnės užsienio politikos ir buvusio užsienio reikalų ministerio Dr. Brentano pakeitimo, netikrumas dar gerokai paaugo. O tuo tarpu numatytas įpėdinis — Dr. Gerhard Schroeder niekad nebuvo kietas, bet nuolaidoms dosnus.

Maža berlyniečiams paguoda, kada jie nuolat girdi mišinį įvairių pažadų ir tarp to mišinio nuolatinį priminimą, kad reikia būti realistams. Pažadai lieka pažadais, o realiai į ateitį žiūrėdami jie mato pertvėrtą Berlyną, aplink Berlyną daug rusų tankų ir iš netolimos praeities gerą prisiminimą, kaip įsiveržęs Ivanas prievartavo ir žudė.

Toji realistinė pažiūra šiandien jau ir yra pradėjusi Berlyną tuštinti. Aišku, kad jei ateities politika prieš sovietus bus suminkštėjusi, Berlynas greičiau tuštės. Bet jei atsitiktų ta, kad Berlyno laisvė bus ne gražių žodžių pareiškimų politika, o kietas laikymasis, tai Berlyno tuštėjimas sustos. Bet, kaip iš praktikos žinoma, jei kartą pasitikėjimas prarastas, jį atstatyti reikia daug pastangų ir dar daugiau realių įrodymo žingsnių.

Mes jau kartą esame čia pasisakę, kad Berlynas nėra šiaip sau eilinis klausimas. Į Berlyną labai rimtai žiūri visi, kurie atsidūrę anapus sovietinio režimo tvorų. Jei Berlynas kris į vienokią ar kitokią sovietinę kontrolę, kris visų nuotaikos anapus tvorų, o komunizmas džiaugsis ne tik nauja pergale, bet ir nauju laisvės kovotojų pasipriešinimo sulaužymu.

B. G.



Berlynas pertvėrtas aukšta spygliuotų vielų užtvara. Liaudies milicininkas taisy užtvaram, pro kurią naktį prasmuko į vakarus keli jaunuoliai...

ANDRIAUS KUPREVIČIAUS REČITALIO ATGARSIAI

J. BERTULIS

Ne kasdieninio lygio rečitalį teko lapkr. 4 d. Jau-nimo Centre išklausti. Ir pripažinti, jog tai tikrai buvo memo vainikas.

A. Kuprevičiaus rečitalio programos I-ji dalis susidėjo iš romantikų ir klasikų:



ANDRIUS KUPREVIČIUS

Impromptu in G flat major, Op. 90 — Schubert, Moment musical in C sharp minor, Op. 94 — Shubert, Intermezzo in B flat minor, Op. 94, ir Ballade in G minor, Op. 188. Brahms Op. id Sonata in E major, Op. 109 — Beethoven.

II-sios dalies programą sudarė naujosios muzikos ir pirštų technikos briliantiniai kūriniai: Du preliūdai — J. Švedo. Arabesque, Reflets dans Peau, ir Jardins sous la Pluie — Debussy. St. Francois de Paule, Sonetto 104 del Petrarca, ir Tarantella — Liszto.

Sekant A. Kuprevičiaus ekspresinį atlikimą, buvo pastebėta, kad autorių mintis veikaluose jis pareiškė dviem būdais. Pirmąją programos dalį pianistas atliko kruopščiai išstudijavęs kūrėjo skonį ir stilių. Pianistas tą dalį auditorijai patiekė be pretenzijų. Jis tuo metu buvo Schuberto, Brahms'o ir Beethoveno dvasios pagavime. Šioje dalyje pianistas savo asmenybę buvo išjungęs. Pianisto čia sumaniai apgalvota, kad tuom davus kontrastinį skonį išpildant antrosios dalies veikalus.

Schubertas ir Brahmsas yra romantikai. Bet jų individualus stilius daugelio veikalų skiriasi. Net ir šios programos atliktuose veikaluose: Schubertas — reikalauja preciziško ritmo romantinėje formoje, Brahmsas gi — pagrįsti lyrika. Beethovenas yra klasicizmo zenitinio taško asmenybė. Jojo veikaluose turi atsispindėti griežtos klasicinės formos (sakinuose, figūruose) muzika, kurioje būtų jaučiama Beethoveno vidujinė kova. Pianistas A. Kuprevičius tą visą davė.

Prie šios progos tinka paminėti, kad ne kartą teko pastebėti kitų interpretatorių per gausų įjungimą savo skonio. Net žymieji dirigentai, net tradiciniai nusistovėjusių veikalų ritmą, agogiką ir dinamiką pertaiso savaip. Net frazavimus perveda per savo skonį.

Taip pat neretai pasitai-

ko, kad pianistas (arba dainininkas) visų kompozitorių veikalus traktuoja tuo pačiu mastu, taja pačia forma. O vistik nors ir tie pa-

mernachtstraum, arba su kai kuriais poetais), kad sveltieji geriau supranta ir perduoda kūrėjo mintis, negu patys autoriai. Jeigu paimsime iš mūsų kasdienio gyvenimo, tenka priminti mažytį epizodėlį:

Pradėjus studijuoti Klai-pėdos Konservatorijoje, ten su o r g a nizavau studentų Dainų šventės Komiteto antrųjų blankų kūrybos ir gamybos veiksmą ir jam uždėjo užpelnytą vardą — "dokumento klastojimas". Už šį vedamąjį Dirvos redakcija verta gilos pagarbos: ji tvirtai atsistojo svaraui ir sąžiningo lietuviško darbo sargyboje.

Ta ypatinga byla baigiama išaiškinti: pats K-to pirm. prel. I. Albavičius su sekr. J. Paštuku savo rezoliucijoje, kuri atrodė santūri ir dengianti, patvirtino, kad "kai kurie Komiteto nariai" yra prie minėto veiksmo prisidėję.

Tačiau šie garbingi K-to vadovai, paskelbę rezoliuciją, paliko pačiam visuomenei spėlioti, kas buvo tie "kai kurie nariai", kurių saivalavimas ir naujų, bet krevių išpročių praktikavimas sukėlė gyvą visuomenės reakciją.

Ką gali žinoti: gal Kazys Žirgulis savo žygiu įsivertė lietuvių veiklos istoriją, kaip autorius naujų garsinimo ir garsinimosi priemonių, bet viena yra aišku — jis pravėrė paslapties uždanga, ir viename susirinkime bei spaudoje pristatė tuos "kai kuriuos narius". Ir tai buvo be jo paties, dar trys.

J. Jasaitis, dabartinis Liet. Bendr. Centro Valdybos pirm-ninkas, dėl jo įrikiavimo į eiles tų, kurie, anot tos rezoliucijos, "geresniame Dainų šventės pasisekimui" nesigailėjo slapty žygių ir garbingo darbo rizikos, pagaliau viešai atsiliepė ir save iš tos rikiuotės išjungė. Ir gerai padarė. Priešingu atveju nebūtų buvusi Liet. Bendruomenei didelė garbė savo viršūnėje turėti tokių kombinacijų vyrų... Netenka abejoti, kad jo tas viešas pareiškimas yra teisingas ir jis niekuo dėtas. Tik nesuprantama, kodėl jis taip ilgai tylėjo. Ir Juozas Bachunas pirštu, prikišamai prašė duoti paaiškinimų, o J. Jasaitis vis tylėjo... Tik K. Žirgulis jį išjudino...

Ir vis tik gerai, kad tas reikalas buvo iškeltas ir išnagrinėtas: tai duos ateičiai gilų perspėjimą, kad lietuvių visuomeninis darbas reikalauja atvirų širdžių ir švarių rankų.

J. PAGALYS,
Chicago

KITI RAŠO:

KODĖL REIKIA REMTI LIETUVIŠKĄ LAIKRAŠTĮ?

"Tėviškės Žiburiai" atspaudė vedamąjį, kuriame iškelia lietuviško laikraščio rėmimo klausimą.

Kadangi straipsnis visiems laikraščiams vienodai aktualus, jį čia ir perspausdiname. RED.

Visuomenės paramos šiandieną daug kas šaukia. Iškyla kuris nors projektas, remiamas vienos ar kitos grupės, ir jau einama į visuomenę su ašaromis... maldauti aukų. Visi laikraščiai užpilami pranešimais, atsišaukimais ir tai dažnai.

Kai reikalas būna rimtas visuomenė atsiliepia didesniu ar mažesniu duosnumu, bet kai iškyla abejotinos vertės projektas, ta pati visuomenė sutinka jį abejotina. Pastaruoju atveju prideda didesnis spaudimas, ypač per spaudą. Pastaroji negaili savo puslapių. Juose matyti visokių visokiausių kreipimųsi.

Laikraščio puslapius naudoja įvairios visuomenės grupės. Kartais jos reikalauja reikalauja, kad jų pranešimai bei skelbimai būtų spausdinami ir tai nemokamai. Ligšiol dauguma laikraščių taip ir daro. Juk jie yra visuomenės tarnyboj, ir nori savo misiją vykdyti pilnutinai. Iš kitos betgi pusės, labai dažnai pamirštama, kad pats laikraštis yra reikalingas visuomenės paramos. Iš jo reikalaujama, bet kai tenka jam atiduoti savo duoklę, kyla išsisukinėjimai. Esą laikraštis ir taip išsilauko; esą mokamos prenumeratos, skelbimai ir t.t.

Duosnumo šiuo atveju nelabai daug kas parodo. Net tos gru-

pės bei organizacijos, kurios naudoja laikraščio puslapius, neranda lėšų jo paramai. Juk daugelis organizacijų savo išduose, kad ir kukliuose, turi lėšų. Kartais jos paskirstomos įvairiems reikalams, bet laikraštis užmiršamas. Pvz., laikraščiu tenka rašyti apie daugelį vietovių, dėti kartais ir netrumpas korespondencijas, susijusias su vietinių organizacijų veikla. Juk tos organizacijos metų gale lengvai galėtų pvz. pasiųsti laikraščiu auką, kuri lengvintų jo išlaikymą. Bet apie tai tik reta kuri organizacija pagalvoja.

Matyt, daugumai mūsų visuomenės veikėjų yra susidaręs įspūdis, kad laikraštis paramos mažiausiai reikalingas. Galbūt ir dėlto, kad laikraščiai perdeda didesnis spaudimas, ypač per spaudą. Pastaroji negaili savo puslapių. Juose matyti visokių visokiausių kreipimųsi.

Laikraščio puslapius naudoja įvairios visuomenės grupės. Kartais jos reikalauja reikalauja, kad jų pranešimai bei skelbimai būtų spausdinami ir tai nemokamai. Ligšiol dauguma laikraščių taip ir daro. Juk jie yra visuomenės tarnyboj, ir nori savo misiją vykdyti pilnutinai. Iš kitos betgi pusės, labai dažnai pamirštama, kad pats laikraštis yra reikalingas visuomenės paramos. Iš jo reikalaujama, bet kai tenka jam atiduoti savo duoklę, kyla išsisukinėjimai. Esą laikraštis ir taip išsilauko; esą mokamos prenumeratos, skelbimai ir t.t.

Duosnumo šiuo atveju nelabai daug kas parodo. Net tos gru-



"TROKA" IŠRYŠKĖJO...

Spalio 27 d. vedamuoju DIRVA teisingai išnagrinėjo Dainų šventės Komiteto antrųjų blankų kūrybos ir gamybos veiksmą ir jam uždėjo užpelnytą vardą — "dokumento klastojimas". Už šį vedamąjį Dirvos redakcija verta gilos pagarbos: ji tvirtai atsistojo svaraui ir sąžiningo lietuviško darbo sargyboje.

Ta ypatinga byla baigiama išaiškinti: pats K-to pirm. prel. I. Albavičius su sekr. J. Paštuku savo rezoliucijoje, kuri atrodė santūri ir dengianti, patvirtino, kad "kai kurie Komiteto nariai" yra prie minėto veiksmo prisidėję.

Tačiau šie garbingi K-to vadovai, paskelbę rezoliuciją, paliko pačiam visuomenei spėlioti, kas buvo tie "kai kurie nariai", kurių saivalavimas ir naujų, bet krevių išpročių praktikavimas sukėlė gyvą visuomenės reakciją.

Ką gali žinoti: gal Kazys Žirgulis savo žygiu įsivertė lietuvių veiklos istoriją, kaip autorius naujų garsinimo ir garsinimosi priemonių, bet viena yra aišku — jis pravėrė paslapties uždanga, ir viename susirinkime bei spaudoje pristatė tuos "kai kuriuos narius". Ir tai buvo be jo paties, dar trys.

J. Jasaitis, dabartinis Liet. Bendr. Centro Valdybos pirm-ninkas, dėl jo įrikiavimo į eiles tų, kurie, anot tos rezoliucijos, "geresniame Dainų šventės pasisekimui" nesigailėjo slapty žygių ir garbingo darbo rizikos, pagaliau viešai atsiliepė ir save iš tos rikiuotės išjungė. Ir gerai padarė. Priešingu atveju nebūtų buvusi Liet. Bendruomenei didelė garbė savo viršūnėje turėti tokių kombinacijų vyrų... Netenka abejoti, kad jo tas viešas pareiškimas yra teisingas ir jis niekuo dėtas. Tik nesuprantama, kodėl jis taip ilgai tylėjo. Ir Juozas Bachunas pirštu, prikišamai prašė duoti paaiškinimų, o J. Jasaitis vis tylėjo... Tik K. Žirgulis jį išjudino...

Ir vis tik gerai, kad tas reikalas buvo iškeltas ir išnagrinėtas: tai duos ateičiai gilų perspėjimą, kad lietuvių visuomeninis darbas reikalauja atvirų širdžių ir švarių rankų.

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

J. PAGALYS,
Chicago

PASIRUOŠIMAS JUODAI DIENAI

DR. S. BIEŽIS

Populiarus ir reikšmingas pasakys -- taupyk juodai dienai -- tikrai vertas rimto dėmesio. Kai žmogus jaunas, darbingas, ir sveikas, tai patsai palankiausias laikas pradėti planingai apsirūpinti tai ateisimajai juodai dienai, kurią daugumai prisieta sutikti ilgesnio gyvenimo eigoje. Vienok iš patyrimų žinome, kad toji juoda diena gali pasireikšti ir įvairiomis staigmenomis, nepasisekimais ir nepramatytai sukrėtimais. O juos sutikti ir išgyventi nebus taip skaudu, jei asmuo bus atitinkamai pasiruošęs.

Gyventi iš dienos į dieną yra tas pats, kaip netikėti rytojui, kuris vistiek ateis. Ateis senesnis amžius ir pati senatvė. Ateis su visais to amžiaus negalavimais ir sunkumais. Tai visiems žinoma tikrovė, kuri gali būti labai skaudi ar tikrai maloni. Ir ji daug priklausys nuo pasiruošimo tą senatvę sutikti.

Dabar žmonės jau ilgiau ir ilgiau gyvena. Tai faktinai reiškia, kad ateityje žmonės ilgiau gyvens ir pasieks gilesnės senatvės. O senatvė žmogų savotiškai riboja, iš jo nusivilimą ir net sunkiai pakeliamas kančias, kurios nebeduoda jokio patraukimo kaupti jėgas, kovoti ar net gyventi.

Tačiau dauguma šitokios šiuropios senatvės likimo gali išvengti. Bet užtat reikia iš anksto ruoštis, kada dar gyvenimo sąlygos patogios. Ir toks apsirūpinimas privalo eiti keliomis kryptimis, apimančiomis visą senatvės gyvenimą ir aiškiai numatančiomis galimus netikėtumus.

Savo svarba čia pirmą vietą užima ekonominis tikrumas, kurio stiprus pagrindas palankiai suka ir į kitas puses. Ir vargiai

kas tiek daug duoda žmogui ramumo, savimi pasitikėjimo nepriklausomumo ir užtikrinimo, kaip jo stipri medžiaginė padėtis. Ji teikia jėgos nugalėti laukius ar netikėtus sunkumus, bei duoda labai daug akstinų gyventi. Tai neišpasakytos svarbos dėsniškieji kiekvieno paskiro asmens ir kiekvienos šeimos gyvenimo.

Šitokia, galima pasakyti gerbūvio, privalo visi siekti, pradedant tuo metu, kada yra aukštas darbingumas. Ir kiekvienam tam tikrą pajamų dalį reikia tiksliai skirti vadinamai juodai dienai. O su gerais norais ir atitinkamu pasiryžimu ne taip jau sunku tai įvykdyti, nors kartais reikėtų ir gerokai pasipausti.

Daugelis pramato savo neabejotiną saugumą galėdami sutaupti pastoviai sakysime, kas mėnesį dėti į bankus ar pirkti valdžios bonus. Bet tokios taupmenos privalo būti neliečiamos, lyg geležinis fondas, skiriamas tik vienam tikslui, nebent ištiktytų gyvybinę nelaimę.

Vidutiniam žmogui, didesnio pasipelnimo tikslais, eiti į biržos spekuliatyves vertybes, dažniausia reiškia finansinę pražūtį. Birža tik profesionalams spekuliantams, kurie neretai irgi nudega nagus. Tai ką bekalbėti apie neturintį jokią patyrimo ir neišmanančius biržos gudrybių. Tat pirmoje vietoje svarbiausias ir saugiausias principas yra užtikrinti saugumą savo taupmenoms, kad jos nežūtų ar kaip kitaip nesutirtų. O pelnas ir uždardis telieka antroje vietoje.

Šiame krašte išpopuliarėjo vadinama pensijinė apdrauda (ang-

liškai vadinama annuities), kuri kaip praktika parodė, yra naudinga ir saugi. Šis planas, į kurio smulkmenas čia nedera leisti, žitai veikia: Asmuo, apsidraudęs bet kurioje patikimoje gyvybės apdraudos kompanijoje, pagal savo sąlygas, apsidraudžia tam tikrai mėnesinei sumai. Ir sulaukus nustatyto amžiaus, ši suma, iki gyvos galvos, jam išmokama kiekvieną mėnesį.

Pradžiai, išmokėjimų dauguma skiria 65 amžiaus metus. Bet galima pasirinkti jaunesnį ar senesnį pagal paties asmens pageidavimą.

Duoklės, tiesa, ne žemos, bet jos labiausiai priklauso nuo apsidraudimo laiko, amžiaus. Juo apsidraudžia jaunesnis, tuo mažesnės duoklės. Pvz., asmuo apsidraudžias 100 dolerių mėnesiui, pradedant išmokėjimus sulaukus 65 metų, tai nuo to laiko užtikrinta po 100 kas mėnesį per visą gyvenimą. Žinoma, galima apsidrausti mažesnei ar didesnei sumai, ką patsai asmuo pasiskiria, pasiremiant savais

apsiskaičiavimais.

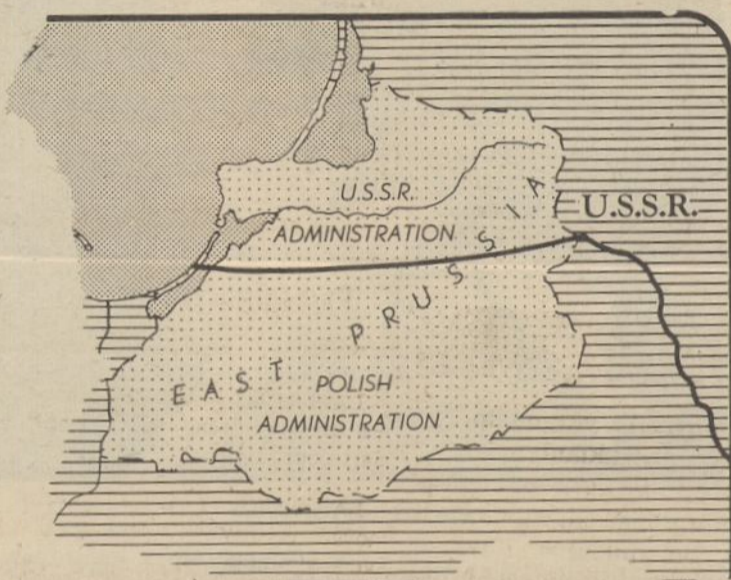
Ši apdrauda, kurią galima pavadinti daugiau taupymu, yra saugi, naudinga ir praktiška. Ji tikrai rekomenduotina.

Prieš kurį laiką mūsų vyriausybė įvedė nemokamą, vadinamą socialę apdraudą, kurios mokėjimai prasideda nuo 65 metų amžiaus iki gyvos galvos. Tai nemokas ekonominis palengvinimas. Tačiau, kaip dabar, jis turi du gan stambius trūkumus, kurie nebuoda savistovumo.

Vienas, tai permaža suma, iš kurios žmogus galėtų padariai pragyventi šiame turtais perpildytame krašte. Antra, kai asmuo turi pašalinį pajamų viršaus 100 dol. į mėnesį tai ši apdrauda visiškai nukertama.

Taigi dabartinė valdiška socialė apdrauda tik iš dalies apūpina žmogų. Užtat jis privers tas turėti kitokių pajamų šaltinių, kad savistoviai gyventų ir išlaikytų reikiamą gyvenimo lygį, kaip dera ir privalu turtingiausio krašto garbingam žmogui.

(Kitą kartą apie nuobodulio pasėkas)



Valstybės Departamentui Lietuva jau neatskiriama Sovietijos dalis... Taip bent galima suprasti iš 1961 metais išleisto Valstybės Departamento leidinio "Background -- Berlin 1961", kur įdėtame žemėlapyje "užmiršta" pažymėti net buvusios Lietuvos valstybės sienos. Bet kai kurioms mūsų veiksmų galvoms Valstybės Departamente vis dar "nieko naujo".

KAD TAUTIŠKIEJI IDEALAI NEIŠNYKTŲ

EMILJA ČEKIENĖ

"Dailė tautą atstovauja, dailė tautą jungia ir auklėja" -- rašė J. Tumas - Vaižgantas savo straipsniuose, ieškodamas būdų ir priemonių pagyvinti tautinės veiklos judėjimą, įsitikinęs, kad tam didelį akstiną duoda dailė ir menas.

Kaip žinia, jaunas žmogus yra visose gyvenimo aplinkybėse romantikas, idealistas. Tuo tarpu pagyvenęs dažniau rūpinasi kaip materialiai geriau aprūpinti savo rytojū. Bet negalima pamiršti, kad ir didžiausi idealai, dėl vyresniųjų neapdairumo, jaunoje sielose greit išnyksta, palikdami nusivylimą žymių visam gyvenimui.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vyresniųjų narių gražus ir net įsipareigojimas būtų jaunųjų idealus ugdyti, nuolatos ir jautriai stebėti, jų politinius sekti ir kiekvienam suteikti, pagal jo sugebėjimus, galimumą tinka-

mai pasireikšti: lietuvių literatūroje, dailėje, muzikoje, dainoje, sporte, politikoje ir kitur. Tai būtų naudinga ir kilnu, nes niekas nesiekia tauresnio tikslo už tą, kuris rūpinasi išauklėti savo ar kitų vaikus, anot graikų išminčiaus Sokrato.

Panašiai įrodinėjo ir mūsų Vaižgantas: "Tautos kūdikis šviesiam ir išmintingam žmogui tiek pat brangus ir reikšmingas, kaip ir šeimynos kūdikis tėvams: tėvus -- krypsnių atstovus sutaikina ir bendrumo jiems pramano. Aplink mokyklą rinkdamies vien šviesiai, melingai tesišypsoms, pamiršdami tam sykiui savo pažangą, tėsindžiaugiamie vien jaunos gyvybės pažangą".

Neretai šiame krašte didžiųjų mūsų akademinių jaunimo pavyzdžiais savo pranašumų moksliniais gabumais ir laimėjimais, jų idealistinei lietuviškai prigimčiai per maža vien materialinių vertybių, kurios šiais laikais jiems per daug lengvai jau pasiekiamos. Ir dėl to jos nuvertintos. Nei maistas, nei namų patogumai nebesudaro kasdieninio gyvenimo problemų, kas galėtų atitraukti jų dėmesį nuo aukštesnių vertybių, kurių rasti vyresniųjų dėka jie turėtų lietuviškoje organizacijoje, jei norime, kad tautiškieji idealai per anksti neišnyktų.

Visa tai, ką nepriklausomaj Lietuvoje jie gaudavo aukštesnioje mokykloje, čia išeivijoje bent iš dalies turi atlikti organizacija. Duokime jauniems patiems darbo ruošiant kartą į mėnesį meninius vakarus, kuriuose jie patys atliktų programas, skaitytų referatus įvairiomis temomis, kartais iš jų pačių kūrybos, o tokių tikrai atsiras. Vienas po kito besiruošdami paskaitėliams labiau susidomėtų mūsų tautos praeitim ir visa kas lietuviška. Žinoma, tektų pasikviesti ir iš kitų miestų bendraminčius, o

kartais ir vyresnius atstovus, griežtai apribojant kalbėjimo laiką.

Štai neseniai man teko išgirsti iš jauno akademiko, besiruošiančio šio krašto u-te moksliniam laipsniui, esą lietuvių tauta visai neturi pasiskaitymui vertingų knygų. Paklausiau, ar jis negirdėjo apie Vydūną, V. Krėvę -- Mickevičių, Vaižgantą, V. Kudirką ir daugelį kitų. Vardus, sako, girdėjęs, bet neskaityęs, nors yra aktyvus lietuviškų organizacijų narys.

Kas kaltas? Greičiausiai mūsų organizacijos, kurių dauguma nepateisina savo veiklos išeivijoje, o galėtų sudaryti progą pačių jaunųjų narių ruošiuose referatuose panagrinti mūsų tautos žymesnes asmenybes bei jų kūrybą.

Kiek daug gražių ir įdomių temų galima rasti Vydūno kūryboje, kuris gyvendamas aukštos kultūros krašte, pats ja neužsikrėtė, išliko tauriu patriotu lietuviu ir visas kūrybines jėgas pašventė lietuvių tautai.

"Tauresnio žmoniškumo pabudimas yra pirmoji sąlyga tautai prisikelti. Pats savy sutverk žmogaus didybę ir dorą bei grožybę, apreiški tai tėvynėje ir ji jau tek šviesybėje", -- rašė mūsų filosofas Vydūnas savo didžiajam veikale Prabočių šešėliuose, 66 psl.

Jaunimas, būdamas dinamiškas, nemėgdamas atsilikti nuo modernaus gyvenimo tempo, aišku, nepasitenkins praeities nagrinėjimu, bet pereis į dabartį, kurioje jie taipgi nemaža mūsų

vertingų kūrėjų, jų kūrybą lygins su praeitim ir tuo būdu stiprins savo tautiškąjį idealizmą. Ne vienas iš jų savos org-tautinius šokus, dailės parodėlių ir linksmają dalį -- šokius. O metinėse šventėse jau tik rinktinės jėgos dalyvautų. Turėdami progos lavintis org-jos rėmuose, jaunieji išvengs per greitų, be tinkamo pasiruošimo pasirodymų viešumai, kaip kartą vienas mūsų jaunuolis, iš Worcester, Mass., turėdamas gerą balsą, išėjo tiesiai į koncertinę salę dainuoti, o sekančią dieną vietos dienrašty skaitėme: Buvo XV koncertas, apie kurį recenziją parašysim, kaip jis išmoks dainuoti.

Labai svarbu, kad mūsų parengimai nebūtų ruošiami paskubomis, o pagal iš anksto sudarytą planą visam veikimo sezonui, nes stoka pasiruošimo užtesia programas ir kiekvienas nenumatytas žodis veda į nuobodumą ir organizacijos merdėjimą.

Jei nuoširdžiai vykdysime org-jos veikimo nuostatus, tai ALTS-ga bus lietuviškos išlaikymo ir mūsų kultūros kėlimo lietuviškas židyns kurios jaunieji nariai, kartu su Lietuvos atgimimo dainium Maironiu, sakys: Darbuosmės ir eisime, kur šaukia tėvynė! Mylėsme ir gerbsme, ką proseniai gynė! Tėvynė iš miego pabus!

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ
SCHACKMAN BROS. SOHIO SERVICE STATION
 130 and Buckeye Rd.

Dalyvauk savo bažnyčioj
 ir melskis šioj
PADEKOS DIENOJ
CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's Leading Physicians and Surgeons

ENdicott 1-0770

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis šioj
PADEKOS DIENOJ
ALLIED ELECTRIC SEWER CLEANING COMPANY

R. P. Herschman Prop.
 ROTO - ROOTER SERVICE

West Side
 12910 Detroit Ave
 AC 6-4500

East Side
 12824 Superior Ave
 MU 1-7722

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS



ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius
 Bishop 2-1397

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.



MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sušauptą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
 2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
 Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA



MARQUETTE PARK CHICAGO
 2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
 1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

KOLCHOZAMS NORINT PASIVYTI AMERIKOS ŪKIUS

Raudonųjų žemės ūkyje norint "pasivyti Ameriką", didžiausią kliūtį sudaro ne tiek didžiosios JAV farmos, turinčios po tūkstantį ir daugiau akrų žemės, kiek mažesnės farmos, turinčios po 220 akrų žemės (imant vidurkį).

Chruščiovas šiaip negiria kapitalizmo, bet jis nesigali komplimentuoti Amerikos fermeriui. Netiesioginiai jis tai pareiškė pasikutiniame Komunistų partijos kongrese, pabrėždamas, kiek sovietų žemės ūkis yra atsilikęs!

Šiame JAV laimėjime yra dvi svarbios priežastys: 1) Amerikiečių farmos mechanizacija, kas ir sovietams yra prielaima; 2) Faktas, kad individualios pastangos viršyje kolektyvinį komunistinį siekimą.

Maždaug prieš 50 metų, apytik-

riai, pusė JAV gyventojų maitino kitą pusę gyventojų. Šiandien 8% gyventojų ne tik maitina 180,000,000 amerikiečių, bet dar lieka viršaus gerą pasaulio dalį išmaitinti.

JAV žemės ūkio mechanizacijai daug padeda bendrovės, kurios savo eksperimentais ir naujai išrastomis mašinomis padeda sutaupti darbo jėgą ir pagreitinti žemės apdirbimą bei derliaus nuėmimą. Pavyzdžiui, Chore-Boy kompanija dėka, karvės pražygiuoja kaip ant juostos, per tris minutes pamelžiamos, nuplaunamos ir pašeriamos. Panašiai, kaip automobiliai nuplaunami mechanizuotose plovyklose.

Chore-Boy net yra išradusi naują stiklo medžiagą tvartams statyti. Tai pavaduos medinius

tvartus ir jose gyvuliams bus smagiau.

Įdomūs skaičiai, paskelbti Sovietų vyriausybės leidinyje, nurodo skirtumą tarp Amerikos privačios iniciatyvos ūkininkavimo ir Sovietų valstybinių bei kolektyvinių ūkių.

Tie skaičiai yra už 1959 metus. Bet, kaip Maskvos autoritetai yra pareiškę, paveikslas dar nėra pasikeitęs. Tais metais Rusija operavo 54,600 kolektyvinių ir 6,500 valstybinių fermom. Gi tais metais Amerikoje buvo 4,783,000 individualių fermų.

Sovietų vyriausybės šaltiniai taipgi nurodo, kad Amerikos agrikulturnis nugarkauli yra mažą farmą. Tai nėra naujiena mums, bet įdomu, kad tai pabrėžia ir sovietai.

Vidutinis Amerikos fermos didis yra apie 220 akrų, o sovietų kolektyvinių fermos -- 13,684 akrų, o valstybinių fermos -- 58,069 akrų.

Palyginus kviečių ir kukurūzų derlių, matosi dar didesnis skirtumas: Sovietų kviečių produkcija iš akro buvo 15,5 bušelių, o Amerikos -- 34,7 bušelių. Kukurūzų produkcija 22 -- 59,4.

Eikim dar toliau. Amerikos fermeriai turi 4,685,000 traktorių, o sovietų ūkiai 1,001,000 traktorių. Taip pat Amerikos fermeriai turi 1,040,000 kombainų, Rusijos fermos tik 502,000 kombainų.

Šitai turėtų pasižymėti tie abejingi amerikiečiai, kurie galvoja, kad Amerikos kapitalizmas negali varžytis su Rusija.

J. Nendré

CLEVELANDE ir apylinkėse

• **Lapkričio 4 d. Clevelando LSK žaibo moterų tinklinio komanda** sėkmingai pradėjo 1961-1962 m. tinklinio sezoną laimėdama "Nick A. Folarett Memorial" turnyrą.

Nick A. Focarett buvo ilgalaikis Woodland Recreation Center direktorius. Jo pastangomis LSK žaibas gavo treniruotėms salę ir jau vienuoliktį metą kaip ją kiekvieną savaitę po kelis kartus naudojami. Nick A. Focarett mirė vėžiu 1960 metais. Jo atminčiai rengtame turnyre dalyvavo keturios stipriausios Clevelando moterų tinklinio komandos.

Turnyrą rengė Cleveland Board of Recreation talkininkaujant LSK žaibui.

• **1941 metų Lietuvos Sukilimo minėjimas Clevelande**, rengiamas gruodžio 3 d. Programoje: 10:30 val. pamaldos šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje. 5 val. po pietų iškilmingas minėjimas lietuvių salėje. Meninėj daly — Miško Broliai.

VAIKO GRAŽIAUSIOS NUOTRAUKOS KONKURSAUS

(Nuotraukoms siųsti terminas baigtas 1961 m. lapkričio 1 d.)



KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 100, Algis Titas, 9 metų amž., iš Cleveland, Ohio. Nuotrauka V. Kizlaičio.

CHICAGOS LITUANICA SUMUŠĖ YOUTHS 4:0

Lapkričio 5 d. šaltokas oras nepajėgė sulaukyti didokų lietuvių entuziazmo, kuris vyravo Marquette parko aikštėje Lituanicos - Youths rungtynių metu. Po pralaimėjimo prieš Youths 0:2 pirmenybėse, daugelis buvo beviltiški ir šiose rungtynėse dėl JAV "Amateur Cup".

Kaip mes rašėme prieš anas nelemtas rungtynes, Lituania gali lengvai įveikti Youths 3-4 įvarčių skirtumu. Tas nepasitvirtino praėjusį kartą, bet tik po 3 savaitių Lituania laimėjo 4:0 ir tai be vargo.

Tiesa, šios rungtynės turėjo dar vieną reikšmę: išaiškinti, kas, iš tikrųjų yra stipresnis. Po 0:2 prakišimo prieš Youths, Lituania padavė protestą dėl suspenduoto futbolininko žaidimo toje komandoje. Protestas buvo patenkintas ir Lituania tapo I-mos diviziono pietų grupės meisteriu. Žinoma, sekmadienio susitikimas buvo daugiau tik garbės reikalas, neturintis reikšmės pirmenybių lentelėi.

Tie, kurie truputį pavėlavę, nematė dviejų lietuvių pelnytų įvarčių. Šį kartą, kaip niekada per dvi pirmas minutes į Youths vartus krito 2 įvarčiai. Pirmąjį įmušė M. Mc Cluskey su galva, o antrąjį -- H. Jenigas, šūviu iš 15 metrų atstumo. Tada jau, galima sakyti, lietuvių pergalei turėjo savo kišenėje.

Atrodė, kad vėliau Lituania "gailėjosi" savo varžovų: J. Bavarskas iš 1 metro įmušė į tuščius vartus, o H. Jenigas 11 m. baudinį prašovė per viršų.

Tačiau antrojo kėlinio pradžią vėl atnešė daugiau progų žiūrovams džiūgauti. Antroje minutė-

je J. Žukauskas praėjęs dešimne vartų pusę iš arti padarė 3:0. Bet reikėjo laukti iki 30-tos min., kol H. Jenigas tolimesniu smūgiu užfiksavo 4:0.

Dabartinės sudėties puolimas jau yra beveik 2 kartus veiksmingesnis už anksčiau buvusį. J. Bavarską dar reikia tikinti, kad su kamuoliu galima šalčiau apsieiti, o A. Glavinską padrąsinti, kad jis pavartotų daugiau pietietiško temperamento.

Laimėjusi šį susitikimą, Lituania patenka į II-ą ratą, kovoję dėl "Amateur Cup".

Edv. Š.

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Chicago, Ciceoro ir East Chicagos skyrių valdybos, 1961 m. lapkričio 4 d. susirinkę į bendrą posėdį aptarti ateities veiklos planui, pirmiausia susipažino su gautu iš buvusio banketo pelnu. Ir vienbalsiai nutarė paskirti \$100.00 A. Smetonos monografijos išleidimo išlaidoms padengti.

Posėdyje apsvarstyta visa eilė einamųjų reikalų. Nutarta artimiausiu laiku suruošti visų trijų skyrių narių susipažinimo arbattelę. Arbattelės metu numatyta paskaita.

Žurn. S. Norkeliūnaitės parodyti filmai ir atsakinėjimas į patiektus klausimus apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje, įnešė daug kartelio Chicago lietuviškoje visuomenėje.

J. J.

DETROIT

Čiurlionio ansamblio belaukiant

Nėra detroitiečio, kuris nežinotų ir nelauktų geriausios šio rudens kultūrinės pramogos — Čiurlionio ansamblio koncerto. Ansamblio vadovas muzikas Alfonso Mikulskis yra nusipelnęs visos lietuviškos visuomenės didžios pagarbos už ilgametį lietuviškos dainos ugdymą ir skiepijimą mūsų jaunimo širdyse. O taip pat ir visi choristai už meilę ir prisirišimą dainai.

Visi Detroito ir apylinkių lietuviai turėtume kuo skaitlingiausiai susirinkti į šią, ne eilinę lietuviškos dainos šventę. Joje išgirsime dar ir du mūsų solistus: Aldoną Stempuzienę ir Vaclovą Verikaitį.

Detroito šauliai, ruošdami šį koncertą, sudaro visiems geriausia progą dvasiniai atsigausti, o mūsų jaunimui progą pabendrauti su atvykstančiu ansamblio jaunimu.

Po koncerto vyks šokiai, veiks bufetas ir bus kitų pramogų.

Koncertas įvyks lapkričio 18 d., 6 val. 30 min. Ukrairiečių salėje. Bilietus galima įsigyti ir iš anksto Gaivos ir Neringos krautuose.

Gabijos tunto skaučių veikla

Po sėkmingų vasaros stovyklų Gabijos tunto skautės pradėjo savo veiklą. Turėjo keletą vadovų sueigų — pasitarimų ir numatė ateinančių metų tunto darbo planą. Persitvarkyta, paskirta naujų pareigūnių.

Vilijos skaučių dr-vė spalio 21-22 dienomis turėjo savo iškilą Nidos vasarvietėje, o taip pat savo štabo posėdį ir kai kurios skiltys savo sueigas.

Jaun. skaučių Birutės dr-vė turėjo savo rudens iškilą Belle Isle parke. Šeštadieniais turi savo nuolatinę paukštyčių sueigą, planuoja eglutės ruošimą ir kt.

Jūratės laivo jūros skautės buriavimo sezono uždėjimo proga kartu su broliais turėjo išvyką prie Upper Straits ežero, Vilniaus Dienos minėjimą ir dabar ruošiasi savo 4-rių metų darbo sukačiai. Minės kar-

Parengimų kalendorius

LAPKRIČIO 18 D. Neo Lituania metinė šventė Continental Ballroom salėje.

LAPKRIČIO 25 D. L.V.S. Ramovės rengiamas kariuomenės šventės minėjimas.

GRUODŽIO 2 D. Lituania Village bendrovės šokių vakaras Lietuvių salėje.

GRUODŽIO 30 D. Vysk. Valančiaus Lit. mokyklos eglutė šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujų Metų sutikimas, Naujos parapijos salėje. Rengia L. B. abi apylinkės.

SAUSIO 7 D., 1962 šv. Kazimiero Lit. mok. eglutė Naujojo Parapijoj.

1962 M. SAUSIO 20 D. Clevelando Vyrų Okteto koncertas -- balius Naujosios parapijos salėje.

SAUSIO 20 D. Lietuvių salėje Vlodo Brazilio Vad. dramos studijos premjera. Uošvė -- B. Sruogos 3 v. komedija. Režisuoja V. Matulionis.

SAUSIO 27 D. Čiurlionio Ansamblio ir šv. Jurgio parapijos choro, pagerbimo banketas -- koncertas. Rengia LBClevelando 1-os Apy. valdyba.

1962 m. VASARIO 3 D. LSK Žaibo vakaras -- koncertas Slovenian Auditorium.

KOVO 3 D. Dainavos Ansamblio Koncertas -- Slovėnų Auditorioj. Rengia LB Clevelando 1-os Apyl. valdyba.

1962 m. GEGUŽĖS 12 D. Dirvos jaunųjų talentų varžybų koncertas Slovenian Auditorium.

1962 m. RUGSĖJO 29 D. Dirvos metinis spaudos balius - koncertas.

tu su šarūno laivo broliu penkmečių lapkr. 19-ta.

Lapkričio 19 d. Gabijos tunto skautės organizuotai dalyvaus šv. Antano bažnyčioje 10 val. pamaldose, o po to buv. liet. svietainės rūsyje ruošia tunto sueigą. Čia paminės ir Skautų S-gos 43 m. sukaktį. Sueigoje bus pristatyta nauja Gabijos tunto tuntininkė ir kt. pareigūnės.

Visos sesės laukiamos sueigoje, o taip pat kviečiami broliai skautai, skaučių-tų tėveliai ir bičiuliai.

K. Kodatienė

PIANISTO ANTANO SMETONOS KONCERTAS

įvyks lapkričio 19 d., 3 val. p. p. naujose Muzikos Instituto patalpose 11015 East Blvd. (į šiaurę nuo Severence Hall).

Koncertą ruošia Ohio Muzikos Mokytojų Sąjunga.

Įėjimas nemokamas.

Visa Clevelando lietuviškoji visuomenė kviečiama atvykti į koncertą ir tuo prisidėti prie jo pasisekimo.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185 St. KE 1-7770

Pasakykite savo bankininkui, savo advokatui ar savo agentui

Pasakykite jam, kad jūs norite Louisville Title Insurance Company apdrausti jūsų nekilnojamą turtą... ir jūs galėsite džiaugtis maloniausiu jausmu, bet kada turėtu apie bet kokią nuosavybę.

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO. The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E. Phone MA 1-2075

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

SAVE BY MAIL POSTAGE PAID BOTH WAYS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

DIRVA

Nr. 131

1961 m. lapkričio 13 d.

KAS IR KUR?

• **Juozas Bačiūnas ir Valdas Adamkavičius** praėjusį ketvirtadienį ir penktadienį lankėsi Clevelande. Dirvoje pasitarė su Vilties Draugijos valdybos nariais ir redaktorais, o Bendruomenės reikalais su Tarybos pirmininku St. Barzduku.

• **Neo Lithuania Chicago** skyriaus nauja valdyba išrinkta spalio 29 įvykusioje sueigoje. Ją sudaro: pirm. Rimas Staniūnas (7121 So. Whipple, Chicago 29, Ill., telef. HE 4-2289), vicepirm. Algis Saulis, išd. Danguolė Balcerytė, sekret. Gražina Gečaitė (6016 So. Campbell, Chicago 29, Ill., telef. HE 6-1704) ir valdybos narys Jonas Valkiūnas.

• **Juzė Jakubauskienė**, iš Chicago, Dirvai paremti atsiuntė \$5.00 auką.

• **Bostone įvyko Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimas**, kuriame dalyvavo 32 atstovai. Daug pasėdžiauta dėl tolimesnio "Darbo" žurnalo leidimo, tik tam darbu neturima pakankamų jėgų.

I LITERATūros BICIULIUS

Antano Škėmos raštams išleisti fondo organizacinė komisija, giliai vertindama tragiškai žuvusio rašytojo Antano Škėmos įnašą į lietuvių literatūrą, ryžtasi išleisti kiek galima pilnesnę jo raštų laidą. Tam yra reikalinga literatūros bičiulių talka.

Mes tikim, kad lietuvių literatūros bičiuliai ir Antano Škėmos žodį brangina skaitytojai supras jo visų raštų paskelbimo svarbą tiek šiandieniam, tiek ir ateities skaitytojui.

Kreipiamės į Jus, tikėdami, kad ir Jūs norėsite savo įnašu įsijungti į Antano Škėmos raštų išleidimo fondą.

Joks įnašas nėra per kuklus, joks įnašas nėra per didelis. Jūs prašome siųsti šiuo adresu: Dr. Jonas Valaitis, 2547 West 45th St., Chicago 32, Ill.

ANTANO ŠKĖMOS RAŠTAMS IŠLEISTI ORGANIZACINĖ KOMISIJA:

Valdas Adamkavičius, Antanas Gustaitis, Marius Katiliškis, Julius Kaupas, Vytautas Kavolis, Algimantas Kėželis, Algirdas Landsbergis, Algimantas Mackus, Henrikas Nagys, Kostas Ostrauskas, Jonas Valaitis.

**Kas Dirvos neskaito
- daug nustoja!**

VYTAUTUI MILMANTUI

netikėtai mirus, jo našlę su vaikais, motiną ONĄ MILMANTA VIČIENĘ, seserį GENOVAITĘ DIRŽIENĘ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Valerija ir Bronius Nemickai

A. + A.

VYTAUTUI MILMANTUI

mirus, jo žmonai ALDONAI ir vaikams, motinai A. MILMANTIENEI ir G. ir A. DIRŽIAMS nuoširdžiai užuojautą reiškia

Aldona ir Juozas Sodaičiai,
Marija ir Anatolijus Jazbučiai

VYTAUTUI MILMANTUI

staiga mirus, labai nuoširdžiai užuojautą reiškia: p. ALDONAI ir vaikučiams, p. MILTANTA VIČIENEI ir ponams G. ir A. DIRŽIAMS

Juozas Namikas su šeima ir
Marija ir Felicijus Raubai

VYTAUTUI MILMANTUI

staiga mirus, jo mielą motiną, žmoną, GENOVAITĘ ir ANTANĄ DIRŽIUS bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Gaidžiūnai

Poniai ALDONAI ir DR. JONUI PAVILIONIAMS, jų dukrelei

RITAI-ALDONAI

mirus, reiškia gilią užuojautą

Juozas Leimonas



Tarptautinėje moterų parodoje New Yorke, lietuvių moterų suruoštas skyrius turėjo didelį pasisekimą. Nuotraukoje p. Leveckienė tautiniuose rūbuose patarnauja parodos lankytojams (iš dešinės) p. Klevieinė ir A. Samušiai su dukra.

PHILADELPHIA

Juozo Bakucko netekus

Spalio 21 d. ligoninėje, širdžiai sustojus plakti, atsiskyrė iš gyvųjų tarpo a. a. Juozas Bakuckas. Velionis buvo gimęs 1900 m. balandžio 14 d., Kaune. Ir taip netikėtai netekome: žmona vyro, vaikai tėvo, o mes likusieji, gero lietuvių, kuriam visas gyvenimas buvo kova su Lietuvos priešais.

Dar Lietuvai kuriantis aštuoniolikmetis jaunuolis 1919 m. įstojo į Lietuvos kariuomenę, kaip savanoris. Karams pasibaigus, kurį laiką pasiliko kariuomenėje, kaip vyr. puskarininkis. O vėliau perėjo į Vidaus Reikalų Ministerijos Saugumo Departamentą.

Čia ėjo įvairias pareigas. 9 metus išbuvo Jonavos rajono viršininku ir 10 metų Klaipėdoje. Atgavus Lietuvai Vilnių, buvo Vilniaus apygardos viršininko padėjėju. Užėmus bolševikams Lietuvą buvo kalėjime iš kurio išsilaisvino karui su Vokietija prasidėjus.

Besitariant bolševikams antrą kartą į Lietuvą, velionis pasitraukė į Vokietiją.

Į JAV atvyko 1949 m. ir apsigyveno Philadelphijoje. Čia, netoli Philadelphijos — Cambridge, N. Y., buvo gražiai įsikūręs, pats pasistatydamas gražų namą. Tik deja, neilgai jam teko juo grožėtis.

Dar prieš metus, per Velykas, šventėmė jo 60 metų sukaktį. Jo namuose Philadelphijos tautininkai buvo suruošę nemažai pobūvių.



A. A. JUOZAS BAKUCKAS

A. a. Juozas buvo veiklus tautininkas, daugelį metų išbuvęs skyriaus valdyboje. Dvejus metus skyriui pir-



Prie lietuvių paviljono stalų tarptautinėje moterų parodoje New Yorke buvo didžiausia lankytojų spūstis.

Vyt. Maželio nuotrauka

BOSTON

Tautinės Sąjungos skyriaus narių susirinkimas

Š. m. lapkričio 4 d., 7 val. vak., savo namuose, įvyko ALT S-gos Bostono sk. narių visuotinis susirinkimas.

Dalyvavo daugiau negu pusė visų sk. narių. Susirinkimą atidarė sk. pirm. inž. J. D a c h y s. Susirinkimo pirmininku išrinktas p. J. K a p o č i u s, sekretorium p. J a n č i a u s k a s.

Inž. J. Dačys padarė glausią, bet įdomų pranešimą apie ALT S-gos ir Vilties d-jos seimus, įvykusius š. m. gegužės mėn. pabaigoje Chicagoj, kur jam pačiam teko būti seimo prezidiumo pirmininku. Jis referavo ir naujosios ALT S-gos valdybos raštą apie tautininkų veiklos pagyvinimą. Inž. E. C i b a s pranešė apie Subatvakarių k-jos ir namų remonto k-jos darbus. Sk. inž. P. A u s i e j u s davė kasoj piniginių paveikslą. Kitų kom-jų pirmininkai neturėjo ką šiam susirinkimui pranešti.

Svarstydami einamuosius reikalus, kai kurie nariai sudarė sunkumų susirinkimo pirm. J. Kapočiui, bet balsavimai visas bylas išsprendė kaip kieno buvo norima. Po susirinkimo sekė kuklios vaišės, kurių metu bendraminėiai dar valandą kitą savo tarpe pasišnekėjo. Kaip matom, ALT S-gos Bostono sk. tuo tarpu yra gyvas ir veiklus.

Prie karsto matėme daug vainikų, gėlių ir daug ašarų. Ne tik iš giminių, bet ir iš kitų artimųjų ir draugų.

Sol. J. Augaitytės mokinių koncertas

Spalio 28 d. sol. Juzės Augaitytės mokiniai turėjo viešą koncertą. Jų pasiklausyti susirinko gražus būrys dainos meno mėgėjų.

Programa, nors neilga, bet įvairi ir įdomi. Labai gražu, kad ir kitatautės jos mokinės padainavo lietuviškai.

Koncerte stipriai pasireiškė Ann Del Borrello ir O. Matijošaitė. Ypač dute iš operos "Aida".

P. Mitalas

Lapkričio 5 d., 5 val. po pietų, Amerikos Lietuvių Piliiečių d-jos naujojo salėj, JAV Liet. Bendruomenės Bostono apylinkė, vado-

vaujama pirm. Pov. Ž i č k a u s, surengė šv. Petro liet. parapijos klebono prel. Pr. Virmauskio pagerbimą. Prel. Pr. Virmauskis, kilme žemaitis, o širdim taurus lietuvis, jau eina savo amžiaus 78 metus. Pagerbimas buvo surengtas jo prakilnybės 45 metų kunigystės sukakčiai paminėti. Iškilmingam pobūviui sklandžiai vadovavo kun. V. M a r t i n k u s. Pagrindinę ir stilingą kalbą apie sukaktuvininką prel. Pr. Virmauskį pasakė Dr. J. G i r n i u s. Savo eiles, skirtas prelatui, paskaitė R e m b e r t a s. Kunigų vardu sveikino prel. Pr. J u r a s, parapijiečių vardu adv. Y o u n g - J a n k a u s k a s.

Savo klebono pagerbti susirinko pilna salė Bostono lietuvių. Vaisių vyr. šeimininkė buvo p. E. K u n c a i t i e n ė. Pobūvio nuotaika buvo šventiška ir jauki. Ypač ją pagyvino ir pagražino solistė St. D a u g ė l i e n ė ir komp. Jul. G a i d e l i o vadovaujamas moterų balsų trejetas — I. M i c k ū n i e n ė, I. Ž u k a u s k i e n ė ir St. D a u g ė l i e n ė.

JAV Liet. Bendruomenės apylinkė padarė gražų darbą, surengdama prel. Pr. Virmauskio pagerbimą. Dėl savo taupymo, jautrumo ir lietuviškumo prelatas tokio pagerbimo didžiai nusipelnė. Tegu dar ilgus metus jis būna stiprus ir sveikas!

Minimo parengimo pelnas, paties sukaktuvininko pageidavimu, bus skiriamas parapijinės mokyklos patalpų remontui. Kaip žinom, toj mokykloj jau eilė metų dirba ir lituanistinės mokykla. Šiais mokslo metais vad. Ant. G u s t a i č i o.

Lietuvių mišrus choras ruošiasi naujiems darbams

Bostono Liet. Mišrus Choras, vad. muz. Juliaus Gaidelio, po vasaros atostogų pradėjo naują sezono darbą.

Numatoma iki pavasario paruošti muz. J. Gaidelio sukomponuotą Kantatą apie Lietuvą su St. Santvaro žodžiais.

Choro dirigentas ir valdyba maloniai kviečia visus tautiečius, kurie gali dainuoti, įsijungti į choristų eiles, kad ši didelė darba būtų galima paruošti lengviau ir būtų išpildyta kuo iškilmingiau.

Choro pirmas šio sezono parengimas — Valsu vakaras, įvyks gruodžio 2 d., 7 v. v., šeštadienį, So Bostono Liet. Piliiečių Draugijos didžiojo salėj. Programoje: Strausso valsai, kuriuos išpildys choras.

Po koncerto įvyks šokiai, bus skanus maistas ir veiks turtingas bufetas.

Choras išrinko naują valdybą 1961-62 metų veiklai. Ją sudaro: Vytautas Bruzgelevičius — pirm., Laima Katauskaitė — vicepirm., Vida Mališauskaitė — sekret., Vytautas Jurgėla — išd., Liog. Izbickas — spaudos atstovas ir Teresė Paliulienė — ūkio vedėja.

Visais choro reikalais prašoma kreiptis į choro vald. pirm. Vytautą Bruzgelevičių — 21 Bovdoin Ave., Dorchester, Mass. Tel. Geneva 6-5139. L. I.

• "Keleivio", Bostone leidžiamo savaitinio socialistų laikraščio metinė kaina, 1962 metams iš 4 dolerių pakeliama į 5 dolerius.

* NEHRU -- Indijos ministris pirmininkas, kalbėdamas Jungtinėje Tautose reikalavo, kad šaltąjį karą sulaikant reikia paskelbti vienų metų moratoriumą ir visoms valstybėms bendradarbiauti politiniais, kultūriniais ir kitais klausimais.

* KARDINOLAS SPELLMAN šias Kalėdas praleis Berlyne su ten stovinčiais JAV kariais.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.